

Довга зима

КУПИТИ

Драматично та гостросюжетно, як романи Люко Дашвар

Три жінки, на перший погляд, не мають нічого спільного. Лола — непоказна медсестра, давно розлучена мати трьох дітей, яка ще в юності заборонила собі почуття. Інна — залізна бізнес-леді, що ніколи не прощає образ і завжди домагається свого. Світлана — м'яка й жіночна красуня, яка звикла в усьому покладатися на чоловіка.

Але кожна з цих несхожих жінок колись любила Сашка. Його смерть несподівано зблизила їх. Світлана вважає, що їхня зустріч не випадкова. Мабуть, Сашко звів трьох дорогих йому людей разом перед якимись доленосними подіями. Подругам це припущення здається кумедним. Але настає 24 лютого, і кожна має наважитись на рішучі зміни в житті...

Оксана Калина

ДОВГА ЗИМА

КСД

ДОВГА ЗИМА

Оксана Калина

ДОВГА ЗИМА

РОМАН

ХАРКІВ
2023! КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-15-0111-9 (epub)

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Дизайнер обкладинки Анастасія Попова

Калина О.

К17 Довга зима : роман / Оксана Калина. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 336 с.

ISBN 978-617-15-0008-2

Три жінки, на перший погляд, не мають нічого спільного. Лола — непоказна медсестра, давно розлучена мати трьох дітей, яка ще в юності заборонила собі почуття. Інна — залізна бізнес-леді, що ніколи не прощає образ і завжди домагається свого. Світлана — м'яка й жіночна красуня, яка звикла в усьому покладатися на чоловіка.

Але кожна з цих несхожих жінок колись любила Сашка. Його смерть несподівано зблизила їх. Світлана вважає, що їхня зустріч не випадкова. Мабуть, Сашко звів трьох дорогих йому людей разом перед якимись доленосними подіями. Подругам це припущення здається кумедним. Але настає 24 лютого, і кожна має наважитись на рішучі зміни в житті...

УДК 821.161.2

© Кугенко О. І., 2023

© Depositphotos.com / HayDmitriy, Artmim, обкладинка, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2023

Сашко, грудень 2022

Лола допрацьовувала останню годину нічної зміни, коли привезли цього хворого.

— Агов, Лолітко, скажи Михайлівні, нехай відчинить бомжацьку палату!

Серьога, фельдшер екстренки, натужно штовхав коридором візочок, на якому лежав досить огрядний чоловік, але при цьому примудрився вщипнути Лолу за філейну частину. Вона хотіла ляснути його по руці, проте не поцілила. Серьога засміявся й підморгнув їй веселим зеленим оком.

Очі в нього насправді були чаклунські — кольору темно-зеленого листя. Лола зроду таких ні в кого не бачила. Подумала навіть, що Серьога носить кольорові лінзи, щоб вирізнятися з-поміж інших. Він узагалі любив покуражитися. Однак одного разу вона бачила, як Серьога після особливо важкої зміни ретельно вмивав обличчя й тер очі, які вже сльозилися від втоми, й зрозуміла, що притомна людина, носячи лінзи, таких маніпуляцій проводити не буде.

Лола підтюпцем побігла шукати Михайлівну — санітарку. Знала, що до старої не додзвонишся, бо вона глухувата.

Бомжацька палата насправді була нічим не гіршою від інших. Просто її, по змозі, тримали порожньою й заселяли до неї або ж безхатченків, або ж інших асоціальних елементів, як казав начмед Григорій Павлович, бо зазвичай ці елементи були начинені різними інфекційними болячками. А в хірургії мала царювати стерильність.

— Його хоч обробили трохи? — на ходу запитала Лола в Серьоги.

— Ні, встигли лише трохи стабілізувати, й на тому спасибі.

— А що з ним?

— Самогубство. Чувак забрався на дах недобудови, отієї, що на Ярослава Мудрого, й вирішив перевірити щільність повітря, — загиготів Серьога.

Лола знала, що гумор для Серьоги — щось на кшталт захисної реакції від професійного вигорання. Насправді він був досить добрим хлопцем. Просто кожному не наспівчуваєш — серця не вистачить.

По дорозі Лола висмикнула з кімнати молодшого медперсоналу Михайлівну, яка, бурмочучи щось про те, що, мовляв, понавозять

усяких, сраки їм потім мий, швиденько взяла свій інструментарій і пішла за Лолою.

Власне, доки Михайлівна мила цього самогубця-безхатченка, Лолі не було чого робити, хіба чекати на бригаду лікарів. Але вона вирішила супроводити його до палати. Щось у цьому розповнілому, давно не митому й не чесаному бородатому чоловікові, від якого добряче тхнуло, видалося їй знайомим. Лола досвідченим оком хірургічної медсестри з двадцятирічним стажем бачила, що чолов'яга — не жилець. Те, що він іще дихав, інакше як дивом назвати не можна було. Проте надати допомогу людині все одно необхідно.

Лола з Михайлівною та Серьогою вкотили візочок до палати. Увімкнули яскраве біле світло. Лола подивилася в обличчя безхатченкові й заклала: це був Сашко! Її велике-велике перше кохання! Настільки велике, що й досі іноді в неї, дорослої жінки сорока двох років, матері трьох дітей, яка за своє життя багато бачила й пережила, щеміло серце від згадки про Сашка. Навіть не стільки про нього, скільки про ту хвилю, бурю почуттів, які їй тоді довелося пережити. Більше нічого подібного з нею в житті не трапилося. Мабуть, таке пережити можна лише замолоду.

Лола дивилася на Сашка й думала про те, що повинно було зробити з ним життя, аби в неповних сорок п'ять він перетворився на, прости Господи, смердючого дідугана. Втім, Сашко завжди був ризиковий та драйвовий, чим і подобався дівчатам. Він уважав, що в цьому житті потрібно спробувати все. З усього видно — допробувався.

Перед Лоліними очима промайнули спогади. Ось Сашко грає на гітарі. Вони жили в одному дворі, й усі дівчата — від десяти до двадцяти п'яти років, заглядалися на смаглявого спортивного красунчика. Лола теж заглядалася: з вікна своєї квартири на третьому поверсі. Ближче до цього «дівчачого бога» вона підійти не наважувалася. Лола завжди була непоказною. Маленька — 152 сантиметри на зріст, худенька, сіренька, як мишка. З яскравого в неї було лише ім'я — Лоліта, яким нарекли її батьки невідомо з якого дива.

І коли Сашко почав проявляти до неї увагу (теж невідомо з якого дива), Лола спершу не могла в це повірити й тікала від нього, як чорт від ладана. Але Сашко був наполегливим. Одного дня дочекався Лолу після занять (вона навчалася в медучилищі), мовчки взяв за руку й повів до парку. І там, до півночі, співав лише для неї однієї. Голос

у нього був, як у справжнього артиста. Ну, після того, як кажуть, закрутилося-завертілося.

Він став для Лоли першим чоловіком. Лола, яка до цього абсолютно нічого не відала в плотській любові, інтуїтивно відчула, а потім переконалася: Сашко — класний коханець. Він любив жінок, умів насолоджуватися жінками й дарувати їм втіху.

А потім Сашко просто щез. Наче за помахом чарівної палички, стерлися навіть натяки про те, що колись у цьому самому дворі жив такий хлопець і зустрічався з нею, Лолою. Тільки через багато років Лола дізналася, що Сашко, знаючи, що він із батьками переїздитиме жити в інше місто, закрутив роман іще з двома дівчатами з їхнього двору — Інною та красунею Світланою. Мабуть, щоб на віддалі від рідного міста з приємністю ностальгувати за минулим.

Лола Сашка зненавиділа. Точніше, це була вибухонебезпечна суміш із ненависті, любові, туги й відчаю. Саме через сум'яття, в якому тоді перебувала Лола, вона стрибнула в ліжко до Юрка. Просто, щоб відомстити, відчути себе потрібною, а не кинutoю. Дуже швидко виявилось, що Лола вагітна. Це було її великою таємницею: вона досі не знала, хто є батьком її старшого сина Ярослава — Сашко чи Юрко, з яким вона, через чотири роки, народивши ще двох дівчаток-близнючок, розлучилася. Бо не потрібно було й сходитися.

Ось вони знову зустрілися...Через скільки років — двадцять чи двадцять два? Ціле життя, покоління за цей час може підрости. Воно й піросло. Її син Ярослав уже на четвертому курсі університету, доньки-близнючки закінчують школу. Господи, невже вона така стара? Сорок два роки — хіба це старість? Утім, зважаючи на те, як із тобою обійшлося життя. Лолі інколи здавалося, що вона вже справді «стара перечіпала», як казав колись її дід на бабу. Хоча в люстерці бачила струнку, попри дві вагітності й стільки ж природних пологів, жінку. Хіба що в кутиках очей і рота залягли ледь помітні, тонкі зморщечки...

І тут Сашко — як згадка про давно забуту (ой, чи таку вже забуту!) юність та любов. Лола пильніше придивилася до пропитого бородатого обличчя.

— Знайомець? — поцікавився Серьога, спостерігаючи за Лолою.

— Та ніби... Хоча ні — не впевнена.

Насправді Лола була більш ніж упевнена, що перед нею Сашко.

— Не жилець, — резюмував Серьога, — дарма стільки морочилися з ним. Одначе ти того... Не переймайся, якщо він ласти склеїть. А так і буде. Сама знаєш.

— Знаю, — згодилася Лола, — й не переймаюся. — А в самої серце так і стрибало в грудях.

Раптом Сашко застогнав, потім розплющив очі. Цілком усвідомлено подивився на Лолу й ледь чутно промовив:

— Привіт, Лоліто.

Лолу ніби хто струмом ударив.

— П-п-привіт, — прошелестіла вона у відповідь.

Сашко раптом спритно схопив Лолу за руку і з несподіваною для напівмерця силою притягнув її до себе.

— Лоліто, знаю, що після стількох років я для тебе вже ніхто. Але зглянься — поховай мене по-людськи. Більше нема мені до кого звернутися. І священника поклич, щоб відспівав. Я не самогубець, просто не бачив, куди ногами ступаю. П'яний був. Будь ласка... Не хочу, щоб мене загребли, мов собаку. Не хочу, щоб знаку не лишилося від мене на землі. Бо я ж був! Жив! Як умів...

Лола мовчала. Вона була перелякана, шокована. Раптом через двадцять із гаком років на світ Божий вилізла образа, яку, здавалося, вона вже поховала на самому споді душі. З якого дива вона повинна щось робити для чоловіка, який щез із її життя й випірнув із небуття лише через два десятиліття? Смішно, слово честі! І хто він зараз — безхатько смердючий! Мабуть, гарно пожив, що залишився і без печі, і без лави, й без рідні!

Мабуть, ці емоції ясно відобразилися на Лолиному обличчі. Сашко відпустив її руку, тяжко зітхнув, заплющив безсило очі. Його обличчям промайнула гримаса болю.

Зібравши останні сили, він промовив:

— Тому, хто на смертнім одрі, не відмовляють в останньому проханні.

Сашко зітхнув, руки й ноги смикнулися, мов у пропасниці, потім витягнулися, й він відійшов у кращий світ.

І Лола зрозуміла: доведеться Сашкове прохання виконати. Інакше совість її замучить. Усе ж таки він не зовсім чужа їй людина, а ймовірний батько її Ярослава.

Сашкові документи Лола добула через одного знайомого поліціанта. Хіба що? Правоохоронці теж люди й, буває, потрапляють на операційний стіл. Власне, ніхто її особливо не розпитував про ступінь спорідненості з покійним: знайшлася людина, яка візьметься за поховання безхатченка, отже, поліції менше клопоту.

Але тут виникала інша проблема, а саме фінансова. Не було в Лоли зайвих грошей. Вона сплачувала половину суми за навчання сина. Іншу половину він платив сам, і на одяг собі заробляв, ще й сестрам, бувало, одяганку купував. Дівчатам — Олі та Зої — потрібно було оплачувати репетиторів. Лола підпрацьовувала, де тільки могла. Бувало, вона дивилася на себе, втомлену, із темними колами під очима, у люстро й казала одну лишень фразу:

— Привіт, тітонько-конячко!

Лола й справді почувалася конякою: працювала без вихідних, ходила в джинсах і кросівках майже весь рік (хіба фасон змінювала — із зимового на літній, і навпаки), не користувалася косметикою, у перукарні бувала раз на пів року. Синя панчоха. Задовбана, замордована стара тітонька-конячка.

Однаке Сашка поховати потрібно було. Тепер, коли шок та злість минули, вона чимраз частіше згадувала нехай короткі, але пристрасні миті їхнього кохання, і їй нестерпно було думати про те, що лежить він зараз у металевому ящику моргу голий, самотній, нікому не потрібний.

«Де добути грошей на похорон?» — думала Лола, подаючи хірургові інструмент під час операції.

Вона побачила здивовані очі хірурга й зрозуміла, що подала не той інструмент. Таке з Лолою не траплялося від часу, коли вона була ще жовторотою практиканткою. Вона швиденько виправилася.

«Потрібно якнайшвидше вирішити питання, — подумала Лола, — бо в мене через це все з рук падає».

І тут вона згадала про Інну, ту дівчину (точніше, тепер уже дорослу жінку Лолиного віку), з якою колись, як виявилось, Сашко теж крутив роман. Нині Інна була бізнес-вумен і дамою грошовитою. Десь рік тому Інна потрапила до хірургії з гострим апендицитом. Правда, тоді вона була настільки п'яною, що лікарям довелося спочатку нашвидкуруч виводити її зі стану алкогольної інтоксикації, а потім уже класти на операційний стіл. Казали, що Інна взагалі любителька перехилити чарку.

Здається, Інна тоді Лоли навіть не впізнала, хоча вони досі жили в одному дворі. Правда, не спілкувалися й подругами не були. Як до неї підступитися, Лола не уявляла, але питання потрібно було вирішувати, а на горизонті більше нікого грошовитого не виднілося. Крім цього, Сашко Інні теж не чужий.

Після важкої зміни Лола затрималася на роботі, аби добути номер телефону Інни. На щастя, їй, як висококваліфікованій операційній (а заодно й маніпуляційній) медсестрі, був відкритий доступ до історії хвороб пацієнтів, а там, як відомо, було вказано й контакти.

«Що я їй скажу? — дорогою додому думала Лола, — “Привіт, Інно! Ми з тобою майже сусіди, хоча навіть не вітаємося. А свого часу, уявляєш, ми спали з тим самим хлопцем. А тепер цей хлопець помер. Дай грошей на похорон!” Так, чи що?»

Лола аж зупинилася, поставивши на лаву навантажені харчами торби, настільки безглуздою здалася їй ця думка. З іншого боку — до кого ще податися? У Лоли не було багатих родичів, у яких можна було б позичити гроші, а брати кредит зовсім не хотілося.

«Трясця ж твоєї матері! — жінка зі злістю стиснула кулаки. — Як мені на хвіст падати із проблемами, так можна, а сама я про допомогу чомусь попросити боюся або соромлюся!»

Лола, доки не минув напад благородної люті, швиденько дістала з кишені телефон і набрала Інну.

— Ал-л-ло-о-о-о! — почулося в слухавці. — Білякова біля апарата!

— Інно, привіт, — почала Лола, — це твоя сусідка Лоліта. Ну, білява така, медсестрою працюю. Ти минулого року в лікарні лежала з апендицитом, то я...

— Пам’ятаю, — перебила її Інна, — далі.

Лола здивувалася й навіть трохи образилася: ти ба, яка цяця! Виявляється, впізнала її й хоч би бровою повела. Але добре, не час зараз губки копити.

— Мені конче треба з тобою поговорити.

— Про що? — здивуванню на тому кінці дроту мобільної хвилі (чи що там у смартфонів?) не було меж, мовляв, які в нас можуть бути теми для розмови.

Лолі захотілося прибити Інну просто через телефон, якби це було можливо. Або хоча б наговорити грубощів цій зверхній... видрі. Та

Лола стрималася, бо перед очима знову з'явився Сашко: голий, босий, самотній у морзі.

— Інно, Сашко помер, — сказала Лола й тут же подумала, що почала неправильно. Раптом вона вже не пам'ятає, хто такий той Сашко.

Стільки років минуло. Але Інна раптом запитала:

— Сашко Стрілець? Наш із тобою колишній коханець?

Виявляється, усі все знали, подумала Лоліта. Правда — цікава штука: колись пролізе та явиться в усій своїй красі. Чи непривабливості.

— Він, — підтвердила Лола.

Інна довго мовчала, а Лола подумки рахувала, скільки дорогоцінних хвилин зжерло її мовчання, бо користувалися вони різними мобільними операторами.

— Ну, помер, то й помер, — нарешті сказала Інна, — я тут до чого?

Незважаючи на байдужий тон, Лолі здалося, що в голосі Інни промайнули сумні нотки.

— Поховати його потрібно. Рідні в нього немає. Він безхатченко, Інно. Пропив і прогуляв усе.

Знову запанувала мовчанка.

— Ну добре, заходь до мене. Я звільнюсядесь близько десятої вечора. Справ багато.

Інна дала відбій, навіть не сказавши «до зустрічі». Приємна особа, нічого сказати. Утім, доведеться до неї йти. Інакше думки про Сашка не дадуть спокою.

Інна жила через два під'їзди. Рівно о десятій годині Лола натиснула на кнопку дзвінка — й через кілька секунд двері відчинили. За ними стояла дівчинка років десяти-дванадцяти: висока, як для свого віку, смаглява, з темними очима, у яких так і стрибали бісики. Когось Лолі ця дівчинка дуже нагадувала, але кого — вона не могла зрозуміти.

— Доброго вечора! Ви, мабуть, Лоліта? — запитала дитина.

Жінка кивнула, намагаючись зрозуміти, де ж вона бачила цю красиву смагляву дівчинку.

— Заходьте. Мама попереджала, що ви прийдете. Сказала впустити вас у дім і запропонувати кави.

Кави Лола не любила, віддавала перевагу чаю, але вирішила не вередувати. Доки дитина цілком вправно варила каву, жінка оглядала обстановку квартири. Все чисто, акуратно, з новим ремонтом, але не

сказати, що дуже розкішно. Може, Інна не така грошовита, як про неї плещуть?

Кава виявилася напрочуд смачною, і Лола похвалила дівчинку, яку звали Тетянкою.

— Мама завжди так пізно приходить? — поцікавилася жінка, поглянувши на годинник, який показував уже пів на одинадцятую.

— Так, у неї ж бізнес. Він вимагає постійної присутності.

— Ага, — тільки й сказала Лола.

Вона до бізнесу не мала жодного стосунку, але її робота також забиравала дуже багато часу.

— Ти не боїшся бути вдома сама? І впускати до житла незнайомих людей? — поцікавилася Лола.

— Ні, не боюся, — дитина заперечливо покрутила чорнявою головою, — до того ж ви не зовсім чужа. Мама казала, що поряд живете. І взагалі в мамі нях на людей. Вона абикого до квартири б не запросила, — впевнено завершила дитина.

Нарешті прийшла Інна. Вона запливла до вітальні, несучи за собою аромат тяжких, але, вочевидь, дорогих парфумів, і гепнулася на диван біля Лоли. Довго й зацікавлено роздивлялася її, ніби Лола була товаром, який необхідно купити. Або не купити.

— А ти майже не змінилася, — нарешті промовила Інна, — така ж мала, худа, бліда. Спереду піонерка, ззаду пенсіонерка. Тобто, навпаки. Ну, ти в курсі.

Лола зрозуміла, що говорити з Інною буде складно, втім, на легку розмову вона й не сподівалася. Але ображати навіщо? Проте, може, вона це робить через елементарну жіночу заздрість. Сама Інна зі стрункої, хоча й міцної дівчини перетворилася на даму не товсту, але досить пишну. Коротка зачіска додавала їй років, хоча обличчя було гладеньким, свіжим.

— Так що там наш друг Сашко? — запитала Інна.

— Помер.

— Чому раптом ти взялася за організацію поховання?

— Він попросив. У лікарню потрапив перед смертю. Звалився з недобудови, що на Ярослава Мудрого.

— П'яний, певно, був, наволоч, — резюмувала Інна.

Язик у неї трохи заплітався, і Лола зрозуміла, що Інна й сама добряче напідпитку. Мабуть, таки правду казали, що вона любителька

випити.

— П'яний, — згодилася Лола.

Жінки замовкли. Кожна думала про своє.

— Він уже тоді добряче закладав, — порушила мовчання Інна, — хоча ще був красунчиком. І навіть свій бізнес мав. Одним словом — принадний наречений.

Лола здивувалася. Коли це — тоді? І коли Сашко встиг стати бізнесменом? Вона його пам'ятала хлопцем із гітарою. Отже, вони з Інною зустрілися вже після того, як він їх усіх — її, Інну і Світлану — покинув і гайнув до іншого міста?

— Ти з ним іще бачилася? — запитала Лола. — Ну, після того як він виїхав із міста.

— Не просто бачилася, я з ним жила. Результат нашого спільного життя зараз мені на кухні каву готує.

То Тетяна — донька Сашка??? А вона все голову сушила, кого ж дівчинка їй нагадує! Викапаний Сашко: красива, смаглява, гнучка, з бісиками у величезних темних очах. Оце так Сашко! Оце так скурвий син!

Лола подумала про свого Ярослава. Зовні він був схожий на неї. Хіба вирізнявся високим зростом і міцною гнучкою статурою, яка була притаманна Сашкові. На цьому схожість закінчувалася. Але теоретично він міг бути батьком Ярослава, просто про це ніхто не знав і не повинен був знати. Лола вміла берегти таємниці.

— А чому розійшлися? — поцікавилася Лола.

— Ти ніби Сашка не знаєш! — пирхнула Інна. — Перекотиполе. Ніколи йому на місці не сиділося. Все кудись рвався. То в гори, то в море, то під землю. Розповідав мені, як із дигерами зв'язався. Кудись аж до Китаю їздили по каналізаціях лазити. Ледве не загинув там.

Це точно. Таким Сашко й був.

— Я брешу, що жила з ним. Так, підживала, — раптом сказала Інна, — прийшов, переночував, поїхав. Але дякую, хоч Тетяну мені в спадок лишив. Одна вона в мене, радість у житті-і-і, — раптом заголосила Інна, і Лола зрозуміла, що це з неї поперли п'яні сльози.

Правда, Інна швидко вгамувалася, метнулася до ванни, вмилася холодною водою й знову була мов новенька копійка. Мабуть, для неї це було звичним ділом — переходити зі стану сп'яніння в цілком тверезий.

— Хай буде так, — сказала вона, витираючи обличчя рушником кислоотно-рожевого кольору, — допоможу Сашка поховати. Він хоч і наволоч, але коханцем був неперевершеним. До того ж він — батько моєї дитини.

«І моєї, мабуть, теж», — ледь не бовкнула Лола, але вчасно прикусила язика.

— Коротше, Лолко, не хвилюйся, — Інна по-свійськи поклала Лолі руку на плече, — я подзвоню знайомому директорів ритуалки, підкину бабок трохи понад норму, і він все організує за найвищими мірками. Зустрінемося на цвинтарі.

Наступного дня, о третій по обіді, вони зустрілися на новому цвинтарі. Ще здалеку Лола помітила, що Інна прийшла не сама. Поряд із нею стояла висока, струнка, гарно вбрана жінка. Те, що ганчірки на ній були дорогі й фірмові (ще й зі смаком дібрані), відчувалося відразу, хоча Лола не дуже тямала в ексклюзивному шматті, зважаючи на те, що його в неї ніколи не було. Підійшовши ближче, Лола побачила, що незнайомка і без модних речей красуня: розкішне руде хвилясте волосся, білосніжна шкіра, яскраво-зелені очі. Голлівуд відпочиває. Поглянувши на красуню ще раз, Лола зрозуміла, що не така вона вже й незнайомка. Це була Світлана: третя з їхньої компанії колишніх коханок Сашка.

«А її сюди яким вітром занесло? — подумала Лола. — Я чула, що вона дуже вдало вийшла заміж, живе десь за містом у власному маєтку».

— О, Лолко, привіт! — Інна розтягла губи у веселій посмішці, ніби була не на цвинтарі, а в ресторані із циганами. І вже напідпитку.

— Привіт!

— Упізнаєш? — кивнула Інна в бік Світлани.

— Упізнаю.

— Ми з нею колись перетиналися в справах, років п'ять чи сім тому, обмінялися контактами. Я вирішила і їй повідомити й на похорон покликати. Усе ж таки ми не чужі люди. — Інна хотіла засміятися, але, видно, згадала, що час та місце для цього неслухні й скроїла сумну міну.

Жінки замовкли. Вони ніколи не були близькими одна з одною, тому й говорити не було про що. Зв'язував їх лише Сашко. Тож і розмова була про нього.

— Не везуть нашого красунчика, — сказала Інна, поглянувши на годинник, — у заторах застрягли, чи що?

— А Сашко любив швидкість, — раптом сказала Світлана. Голос у неї був, як і вона сама: гарним та чарівним.

Лола згадала, що вони однолітки: Світлана вчилася в паралельному класі. Була цілковитою відмінницею. Її просто обожнювали вчителі й навіть однокласники, бо вона не була гордовитою й давала списувати. І завжди користувалася увагою хлопців. Не дивно — з такою зовнішністю!

— Точно! Покійник був іще тією бестією! — згодилася Інна. — Пам'ятаю, одного разу як провіз мене на своєму байкові, то я ледь із власних трусів не випала. Вірите, пів години блювала після тої поїздки від страху. А я, Бог свідок, не з лякливих. Мене вивертає навиворіт, а він ірже, мов лошак!

— І посміятися він любив, — зітхнула Світлана, — ми з ним часто в кіно на комедії ходили. Він сидить, сміється, а я не розумію: що смішного відбувається на екрані? У мене завжди були проблеми з почуттям гумору. Точніше, з повною його відсутністю, — зітхнула вона.

«А ми із Сашком...» — хотіла було сказати Лола й одразу ж прикусила язика.

А що вони із Сашком? На байку він її не катав, у кіно не водив. Він водив її до якоїсь захаращеної однокімнатної готельки на самісінькому краю географії міста. Інколи Лолі здавалося, що Сашко її просто... соромиться. Інакше чому ні разу навіть на звичайну прогулянку не запросив? Мабуть, йому просто хотілося спробувати, як це — розважатися із сірою мишкою, якщо до цього (й під час) у нього бути лише прекрасні лебедиці?

Від цих думок Лолі стало недобре. Хоч від часу їхніх із Сашком стосунків минуло добрячих двадцять із гаком років, вона й досі почувалася сіренькою непоказною мишкою, яку чоловіки оминають увагою. Ні за які гроші світу й ні під якими тортурами вона б не зізналася, що після розлучення з Юрком у неї не було чоловіка. Фактично вже п'ятнадцять років вона ні з ким не спала. І, мабуть, знову перетворилася на цнотливу, як інколи, із сарказмом, думала Лола. Не те щоб їй не хотілося стосунків... І не такою вже й непоказною вона була. За бажання для цієї справи можна було б

когось знайти. Як кажуть — дурне діло не хитре. Але, по-перше, вона була щохвилини зайнята вихованням дітей і здобуванням їм хліба й до хліба насущного. По-друге, після Сашка більше ніхто їй не припадав до душі, тіла та серця. Хіба що... фельдшер Серьoga. Проте він був на дванадцять років молодшим за Лолу. Тому жодних планів стосовно нього вона не будувала. Він для Лоли існував радше навіть як не мрія, а якийсь невловний мрійливий фантом. «Словом, немає мені коли про мужиків думати», — так сама для себе вирішила Лола й прекрасно, як їй здавалося, обходила без чоловічої присутності. Аж доки на горизонті її життя (й на схилі свого) знову не замайорів Сашко. Зустріч із ним розбуркала Лолі душу, позбавивши звичного, як вона казала, «сіро-буро-малинового спокою».

— Їдуть! — Інна своїм вигуком перервала Лоліні роздуми.

І справді, біля воріт показалися довгий катафалк і мікроавтобус. Швиденько вони доїхали до місця поховання, де вже чорним беззубим ротом зяяла розрита могила.

З мікроавтобуса вистрибнув невисокий, кругленький чоловічок і заверещав:

— Хто покійника прийматиме?

— Ми! — одноголосно відгукнулися жінки.

Труну, оббиту чорною блискучою тканиною, поставили на спеціальні ноші й піднесли до могили. Жінки мовчки дивилися на останній прихисток їхнього колишнього коханця.

— Відчиняй! — раптом скомандувала Інна, дивлячись на кругленького чоловічка.

— Що? — чомусь злякався той.

— Труну, тричі твою душу! — гаркнула Інна. — Ми хочемо подивитися на нього. На нашого... — вона запнулася й через мить видала: — Чоловіка!

У кругленького очі стали ще більшими й круглішими. Він дав знак двом іншим чоловікам, і ті мовчки відчинили віко.

— Ух ти! — аж присвиснула Інна.

Лола подивилася на Сашка й побачила його таким, яким він був колись: смаглявим красенем. У неї аж серце тенькнуло.

— Що ж, гримери впоралися на славу, грошенята свої відпрацювали. Так, Лолко? Ти мені його інакшим описувала.

— Так, — підтвердила Лола.

А Світлана розплакалася.

— Який він гарний! — ридала вона. — Ніби живий! Мій синочок був на нього дуже схожий!

Жінка раптом заточилася, очі її закотилися під лоба, й вона у своїй білосніжній дублянці осіла на брудний мокрий сніг.

— Туди тричі твою душу! — вилаялася Інна. — Ще й цю доведеться ховати.

Лола, з виробленою роками професійністю, підскочила до Світлани, поплескала її по щоках, намацала пульс і, як фокусник, із кишені добула флакончик нашатирю. Різкий аміачний запах розлився довкола, і Світлана почала кліпати своїми розкішними золотими віями, а потім розплющила очі.

— Я знепритомніла? — прошелестіла вона. — Вибачте, зі мною таке трапляється.

А Лола між тим думала: «І у Світлани від Сашка дитина? Оце так Сашко! Скрізь наслідив!»

Світлана, нарешті, цілком пристойно змогла стояти на ногах (лиш дублянка була забрудненою), ще через кілька хвилин підійшов священник і почав відспівування.

Лолі хотілося, аби скоріше все це закінчилося. Вона почувалася виснаженою морально й фізично. Хотілося побути самій, згадати своє минуле життя, подумати над майбутнім.

Але після похорону Інна запропонувала всім зайти до кафе — пом'янути покійного. Доки Лола гарячково згадувала, скільки грошей у неї залишилося в гаманці й чи зможе вона дозволити собі оплатити обід у кафе, Інна, зробивши царський жест, сказала:

— Обід оплачу!

— Ні, я заплачу за обід! — втрутилася Світлана. — Ти оплатила поховання.

«Ну й нехай платять, дурепи багаті!» — Лола чомусь образилася невідомо на що. Мабуть, на своє злиденне життя.

До кафе, точніше ресторану, все ж таки довелося йти — незручно було відмовлятися. Оскільки платила Світлана, вона привезла їх на своєму розкішному білому «лексусі» до претензійного закладу під назвою «Золота клітка». Біле, з позолотою, приміщення видавалось багатим. Навіть розкішним, хоча й трішки вульгарним.

— Я знаю, тут занадто пишно, — винувато промовила Світлана, — немов у багатому борделі, але готують дуже смачно!

Вона почала робити замовлення. Назву половини страв Лола чула вперше.

«Якщо зараз подадуть срібне наряддя з дванадцяти найменувань, я втечу!» — подумала Лола, відчуваючи, що впадає в істерику.

Але Інна не вміла рефлексувати, тому відкрито заявила:

— Окремо виделок для салатів, риби, м'яса та іншої фігні не потрібно. Нехай усе буде просто.

Вишколений офіціант злегка нахилив голову, мовляв, зрозуміло, буде зроблено.

Лолі трохи відлягло від серця, і вона вдячно подивилася на Інну. Та, не звертаючи уваги на претензійну розкіш і не чекаючи на офіціанта, вже сама собі налила добрячу порцію спиртного. Смачно перехиливши келих, задоволено усміхнулася.

Світлана здивовано поглянула на Інну, але тут же знічено відвела погляд. Засуджувати людей — не її правило. Світлана хоч і набула чимале багатство (точніше, не вона, а її чоловік), проте не зачерствіла душею і залишилася такою ж доброю дівчинкою, яка охоче давала всім списувати. Тобто допомагала. Це розумів буквально кожен через п'ять хвилин спілкування з нею. І навіть неймовірна краса Світлани переставала дратувати (жінок, звісно, чоловікам усе подобалося), коли ставало зрозумілим, що вона цією красою користуватися зовсім не вміє: не вдає із себе царицю, не зиркає хижим оком на чужих чоловіків, не дивиться зверхньо на тих, кому природа відсипала краси не так щедро, як їй.

Усвідомлення того, що компанія біля неї не така вже й погана, а також випитий коньяк допомогли Лолі трохи розслабитися. Вона підкріпилася, зігрілася й нарешті могла підтримувати розмову. Хоча більше любила слухати, ніж говорити. Лола згадала, про що хотіла запитати Світлану. Про дитину, яку вона народила від Сашка.

— А твоєму синові скільки зараз років?

Світлана подивилася на Лолу, миттю сполотніла. Очі стали величезними й неймовірно зеленими на тлі білого, мов чистий сніг, обличчя. Лолі здалося, що жінка зараз знову знепритомніє, отож про всяк випадок потяглася по сумку, де лежав нашатир.

— Моєму Сашкові зараз було б двадцять три роки. Дорослий був би вже. Може, навіть одружений, і дітки в нього були б...

Чому в минулому часі, хотіла запитати Лола, але Інна під столом стиснула їй руку, мовляв, мовчи.

Світлана раптом різким рухом перехилила склянку коньяку і, заплющивши очі, ніби від болю, прошепотіла:

— Мій синок помер, коли йому було три роки. Причину встановити не вдалося. Більше в мене дітей не було.

Лолу просто приголомшило це зізнання. Та й Інна сиділа з таким виглядом, ніби її хтось ударив. Світлана між тим перехилила ще одну склянку, подивилася на свої руки, які тремтіли, мов у лихоманці, тяжко зітхнула.

— Я давно ні з ким про це не говорила, — промовила вона, — воліла поховати спогади глибоко в душі. Бо неможливо жити з усвідомленням того, що ти ніколи не зможеш більше побачити свою дитину, обійняти її! Просто неможливо. Перші два роки після смерті синочка я й сама була на межі. Не знаю, чому не вкоротила собі віку. Мабуть, просто духу не вистачило. Мене врятував Михайло, мій теперішній чоловік. Крок за кроком, слово за словом він витягнув мене із чорної туги, у якій я жила. Не знаю, як у нього терпіння вистачило. Він мене дуже любить. І я його дуже люблю. Мабуть... — раптом не дуже впевнено додала вона, — Михайло завжди хотів діток. Але... Я так і не наважилася. Мені здавалося, що інших дітей я не зможу любити так, як любила маленького Сашка. А ще гірше те, що я була впевнена — їх теж спіткає його доля. Не знаю, чому Михайло мене досі не кинув...

— Мабуть, і справді тебе любить, — сказала Інна, — інакше б уже давно його й слід прохолов. Чи я мужиків не знаю? — зітхнула вона.

А Лола раптом зрозуміла одну просто річ: на тлі Світланиного нещастя, у якої є все, але немає головного, вона — щасливиця.

І нарікати на своє тяжке життя просто грішно. Вона уявила, як це, коли чорна, зла яма назавжди поглинає твою дитину, і здригнулася. Ворогові такого не побажаєш!

«Більше ні слова ніколи не скажу про те, як важко самій виховувати дітей», — подумала жінка.

Запанувало мовчання. Кожна думала про своє. Світлана — про те, що в неї невідомо чому стався напад відвертості. Вона була з тих, хто охоче вислухає іншого, але не поспішить відкрити, що в неї самої на

душі. Ніхто не знав, від кого вона народила маленького Сашка. Навіть його батько не знав про те, що в нього народився син, який дуже швидко покинув цей світ. Ніхто не бачив її горя, бо Світлана після похорону поїхала до села, де пустою стояла бабина хата, й там оселилася. Лише тато відвідував її раз чи двічі на тиждень, привозячи продукти й умовляючи повернутися до людей. Одного разу він приїхав не сам, а з колегою по роботі — досить молодим і привабливим чоловіком, аби той допоміг полагодити перекошений паркан. Цим колегою виявився Михайло, котрий прикипів до Світлани душею, як виявилось, надовго.

Лола по черзі уявляла обличчя дітей і мовчки просила Бога берегти їх. Інна думала про те, що вона не мати, а свиня — завжди приходить додому напідпитку. Тетянка сердиться. І навіть більше, починає соромитися матері. Інна щовечора давала собі слово: більше ні краплі в рота, — і наступного ж дня його порушувала. Вона й сама не помітила, коли бажання просто розслабитися після важкого робочого дня (керувати досить великим бізнесом, та ще й будучи жінкою — це вам не цяцьки-пецьки) переросло в згубну звичку. Та й те, що Сашко її кинув, знаючи, що вона вагітна, добряче вдарило по Інниному самолюбству, хоч вона й воліла не зізнаватися в цьому навіть сама собі. Утім, вона Сашка колись любила. Коротше, не пити Інна вже не могла. Як жінка розумна і з характером, прекрасно усвідомлювала: ще трохи — й вона перетвориться на алкоголичку. Із цим потрібно було щось робити. Але не сьогодні, подумала Інна, не сьогодні.

— Знаєте, дівчата, а Сашко, упокій Господи його многогрішну душу, навіть після смерті нас усіх, мов навиворіт вивернув, — раптом сказала Інна.

Дівчата на знак згоди мовчки кивнули головами.

Лола, грудень 2022

На поминках Лола таки хильнула зайвого. Власне, вони всі троє перебрали. Додому жінка прибула набагато пізніше, ніж зазвичай, і застала всіх трьох дітей на кухні. Вони рядочком, мов горобці на гілці, всілися біля достатньо великого обіднього столу й чекали на матір. Біля кожного лежав телефон.

Лола ввалилася на кухню і, усміхаючись на весь рот, запитала:

— А чому це ми не спимо? Дитяча година вже давно пробумкала... Пробемкала... Продзвеніла, — Лола заплуталася в дієсловах, тому просто додала: — Ну, ви зрозуміли.

Ярослав уважно подивився на матір і раптом розсміявся:

— Мамо, та ти п'яна! От, даєш, старенька!

— Яка я тобі старенька! — чомусь образилася Лола, хоча ще вчора (чи сьогодні вранці?) навіть і не подумала б ображатися на такі слова.

— Ну, ну! Не дуйся! — Ярослав жартівливо підняв догори руки, мовляв, здаюся. — Скажи, хоч який привід?

— Поминки.

Лола ледь не сказала: поминали твого можливого батька, але встигла прикусити язика. Що це з нею насправді коїться? Вона завжди була стриманою на слова, дії, вчинки, емоції, а тут — просто пре з неї все, про що потрібно мовчати.

— Знайомий один помер. Давній, — додала Лола.

— Це все добре! Тобто, не дуже добре! — спалахнула старша з близнючок — Оля, вона з дитинства була запальною, — але ж слухавку можна було взяти? Сказати, що так і так, діти, жива-здорова, у справах затримуюся. Ми вже морги почали обдзвонювати!

— Почали! — підтвердила друга, молодша на десять хвилин близнючка Зоя, вона завжди грала другу скрипку в їхньому із сестрою дуеті.

От дідько, подумки вилаялася Лола. Чому їй навіть на думку не спало зателефонувати комусь із дітей? Раніше це було першим, що вона б зробила. Але останні події настільки вибили її з колії, що сьогодні, наприклад, вона про дітей майже не згадувала, хоча зазвичай усі її думки оберталися навколо них.

«Мати Пресвята Богородице! — Лола від здивування аж рота долонькою прикрила. — Як же я могла забути про дітей! Чи то світ перевернувся, чи то я перевернулася!»

Наплівши щось дітям про те, що сіла батарея в телефоні, Лола, навіть не прийнявши душ, пішла спати.

Уночі їй наснився Сашко. Таким, як колись був: гарним, гнучким, сильним, запальним. Він ліз до неї з обіймами й поцілунками, і хоч як хотілося згадати давно забуті відчуття, вона пам'ятала, що Сашко — мрець. Отже, нема йому місця на цьому світі. Як тільки Лола про це подумала, на місці Сашка опинився... Серьога. І тут почалося таке, про що жінка вже давно забороняла собі думати. Бо навіть ятрити душу, та й, чого гріха таїти, тіло теж?

...Прокинулася Лола досить пізно. Щастя, що сьогодні на роботу в другу зміну. Хоча таке пізнє пробудження було для неї нехарактерне — завжди вставала рано, аби приготувати дітям сніданок. Сьогодні, після тривалого сну, жінка почувалася так, ніби позбулася років п'ятнадцять-двадцять і знову стала молодою, моторною медсестричкою. Лола довго не могла зрозуміти, із чим пов'язане це дивне, але таке прекрасне почуття, й тут згадала, що саме вони із Серьогою виробляли в нічному сні. Почервоніла, мов маків цвіт, відчуючи, що пашисть не лише обличчя, а й шия і навіть плечі. Лола почувалася щасливою жінкою й водночас — хвойдою. Бо хіба порядна жінка могла таке творити?

«Та що це я насправді? — раптом розсердилася вона сама на себе. — Це тільки сон. Я — вільна жінка у вільній країні! Мої сни — то моє діло!»

Добре, що сьогодні друга зміна. Шансів зустрітися із Серьогою в такому разі було мало. Лола просто не знала б, як дивитися йому в очі, й узагалі... Вона розуміла, що у її віці всі ці переживання не варті, як кажуть, ламаного гроша. Вона доросла жінка, а не цнотлива наречена, врешті-решт. Але, справді, незважаючи на зрілий вік і наявність трьох дітей в «анамнезі», її інтимний досвід був куций, мов у зайця хвіст.

«А коли мені було його здобувати, — подумки гарячкувала Лола, — з трьома дітьми на руках?»

За законом підлості, Лола зустріла Серьогу ледь не на порозі сестринської. Виявляється, він на неї чекав. А от Лола до цієї зустрічі

зовсім не була готова, бо Серьозі, та ще й у таку пору, тут робити було абсолютно нічого — приміщення екстренки розташовувалося окремо, і взагалі це було окреме господарство, яке підпорядковувалося області, а не головному лікареві. Серьога зависав у центральному корпусі часто, але лише через свою неймовірну комунікабельність. І величезну кількість молодшого — в усіх сенсах, медичного персоналу.

Від несподіванки, нічних картинок, які, мов на зло, так і лізли їй перед очі, Лола зовсім розгубилася, а тому гаркнула:

— Чого тобі?

Сергій здивувався: Лола завжди була дуже стриманою й увічливою жінкою.

— Та нічого особливого. Просто хотів запитати, як там наш спільний знайомий покійник. Передала його землиці, як він тебе просив?

— Тобі що до цього? — Лола зовсім не хотіла бути грубою, але якось само по собі так виходило. Мабуть, щоб приховати сум'яття.

— Дивна якась ти сьогодні, Лолітко, — знизав плечима Сергій.

Жінка раптом, ніби вперше, побачила, які в нього великі, сильні, справжні чоловічі руки, й зашарілася. А Серьога раптом побачив, що Лоліта, до якої він звик і вважав сіренькою й непоказною мишкою, затюканою матір'ю трьох дітей, насправді дуже мила. Була в її зовнішності скромна, але водночас і потужна принада. Так буває, коли довго дивишся на простеньку польову квітку. І що більше вдивляєшся, то більше зачаровуєшся витонченістю її форм.

Чоловік зачудовано дивився на Лоліту. Та ж, відіпхнувши його від дверей, процідила крізь зуби:

— Дай пройти! — і шмигнула в сестринську.

Притулилася до стінки, подивилася в люстро, що висіло навпроти, і сказала:

— Дурепо стара! Йди працювати і викинь із голови сороміцькі думки! У тебе троє дорослих дітей! Кому ти потрібна?

Сяк-так заспокоївши себе такими звично-практичними думками, Лола взялася до роботи: скальпель, затискач, тампон, перевірте тиск, промокніть лоба, внесіть відомості в історію хвороби...

На превелике здивування, Лола, вийшовши з операційної уже досить пізнім вечором (три операції підряд — це вам не чашку кави випити),

в коридорі на дивані побачила Серьогу.

— Пізно закінчуєш роботу, одначе, — сказав він.

«Що йому від мене потрібно? — гарячково думала Лола. — Чи він на когось іншого чекав?»

— Три операції підряд, — відповіла вона.

Серьога підхопився з дивана, підійшов ледь не впритул до Лоли. Він виявився навіть вищим, ніж вона думала.

— А ти зараз куди? — запитав Серьога.

Лола не зрозуміла запитання. Взагалі-то їй дуже хотілося в туалет, але ж не розповідати про це?

— Тобто?

— Ну, після роботи, куди стопи свої направляєш?

Стопи направляєш — от сказонув!

— Додому направляю, куди ж іще.

— А може, зайдемо кудись? Хильнемо по чарочці кави? — запитав Серьога.

Лола аж залякла. Від хвилювання, несподіванки й іще дідько зна яких емоцій.

— Це ти мене питаєш? — бовкнула вона й навіть озирнулася навколо в пошуках іншої, неймовірно прекрасної й молодой жінки, що більше підходила для веселого красунчика Серьоги, за яким упала половина жіночого персоналу лікарні.

— Тебе. Тут більше нікого нема.

Лола раптом злякалася, хоча була не з лякливих, зважаючи на те, що щодня мала справу із життям, смертю, літрами крові й купою гострих медичних інструментів. Але зараз усі дитячі комплекси, про які до цього їй просто не було часу думати, поперли назовні. Замість того щоб відчувати себе королевою, вартою цього красунчика, Лола вмить стала почуватися дрібним, нікчемним, непоказним дівчиськом, на яке ніхто ніколи не звертав уваги. А водночас — і старим дівчиськом. І з породи тих, хто «ззаду піонерка, а спереду пенсіонерка», як «делікатно» зазначила Інна. Недарма ж навіть мама про неї казала, мовляв, не дівчина, а суповий набір — самі кістки стирчать.

«Що йому від мене потрібно? — думала жінка, відчуючи, що впадає в істерику. — Я не хочу жодних стосунків! Не потрібно мені цих проблем!»

І тут же внутрішній голос, захований десь у глибинах підсвідомості, промовив: «Хочеш і стосунків, і цих проблем, судячи з того, що тобі сьогодні наснилося!»

— Не хочу! — Лола аж ногою тупнула.

— Не хочеш кави, перешилимо чайку, — запропонував Серьога, зрозумівши її по-своєму.

Лола ж, дивлячись на чоловіка ледь не з ненавистю, прошипіла:

— У мене троє дорослих дітей!

— Ну, значить, зможуть самі вдома посидіти, доки мама чай п'є! — не розгубився Серьога. Він узагалі ніколи не губився. І фельдшером класним був, не гіршим за лікаря. Бувало, таких безнадійних пацієнтів із того світу витягував, доки їх у кареті екстренки везли до лікарні, що імениті й досвідчені лікарі в захваті йому руку тисли.

— Та пішов ти! — раптом викрикнула Лола й побігла до сестринської, відчуваючи, як її аж пропікає здивованим поглядом Серьога.

Але в сестринській виявилася купа людей, і побути на самоті Лолі не вдалося. Тож вона — червона, засапана, зла й нещасна водночас, під не менш здивованими поглядами колег, схопивши рушника, побігла в душову.

Лола довго вмивала розпашіле обличчя холодною водою. Це дало їй змогу трохи заспокоїтися.

— Так, проаналізуймо ситуацію, — присівши на край підвіконня, вголос подумала Лола. — Якого дідька ти поводилася, мов перелякане дівчисько?

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ